

Менеджмент

УДК 336.1:37(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20401897>

Розвиток фінансування освіти України в контексті сателітного рахунку

Ачкасова Світлана Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин та безпеки бізнесу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ORCID: 0000-0001-7233-0189

Прийнято: 05.05.2026 | Опубліковано: 25.05.2026

Анотація: Розвиток системи освіти в Україні відбувається під впливом глобалізації та цифрових технологій, що забезпечує її конкурентоспроможність та потребує стабільного фінансування. Важливим інструментом дослідження фінансування освіти є сателітний рахунок освіти, який дозволяє комплексно оцінити економічні аспекти функціонування освітньої сфери, проаналізувати діяльність провайдерів освітніх послуг, структуру фінансуючих організацій та функціональний розподіл витрат у сфері освіти.

Мета. Метою статті є обґрунтування напрямів розвитку фінансування освіти України в контексті сателітного рахунку. Матеріалами дослідження є: 1) статистичне та аналітичне фінансове забезпечення освіти в Україні за сателітним рахунком; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які провадять свої науково-практичні дослідження у сфері фінансування освіти різних рівнів. Під час здійснення дослідження використано такі наукові методи: статистичного аналізу (для аналізу показників сателітного рахунку освіти в Україні); система підтримки прийняття рішень (для обґрунтування процесу вибору альтернативних інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти);

логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. У науковій статті проаналізовано дані щодо сателітного рахунку освіти в Україні, що свідчать про тенденцію до зростання фінансування освітньої сфери. Аналіз провайдерів освітніх послуг показав домінування фінансування загальної середньої та вищої освіти, що підтверджує їх ключову роль у структурі освітньої системи України.

Висновки. Визначено, що найбільш пріоритетним напрямом у системі сателітного рахунку освіти є оцінювання ефективності фінансування освітньої сфери, оскільки саме цей напрям забезпечує формування інформаційної бази для прийняття управлінських рішень щодо розподілу фінансових ресурсів та підвищення результативності освітньої політики. Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленні методичних підходів до оцінювання ефективності фінансування освіти в умовах цифровізації економіки України.

Ключові слова: сателітний рахунок освіти, фінансування освіти, освітні послуги, людський капітал, державне фінансування.

Development of education funding in Ukraine in the context of the satellite account

Achkasova Svitlana

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of International Economic Relations and

Business Security,

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: 0000-0001-7233-0189

Abstract: The development of the education system in Ukraine is under the influence of globalization and digital technologies, which ensures its competitiveness and

requires stable financing. An important tool for studying education financing is the education satellite account, which allows for a comprehensive assessment of the economic aspects of the functioning of the education sector, to analyze the activities of educational service providers, the structure of financing organizations and the functional distribution of expenses in the education sector.

Purpose. The purpose of the article is to substantiate the directions of development of education financing in Ukraine in the context of the satellite account. The materials of the study are: 1) statistical and analytical financial support of education in Ukraine according to the satellite account; 2) works of domestic and foreign authors who conduct their scientific and practical research in the field of financing education at various levels. The following scientific methods were used in the study: statistical analysis (for analyzing indicators of the education satellite account in Ukraine); decision support system (for substantiating the process of choosing alternative instruments for ensuring effective education financing); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. The scientific article analyzes data on the education satellite account in Ukraine, which indicate a trend towards increasing financing of the education sector. The analysis of educational service providers showed the dominance of financing of general secondary and higher education, which confirms their key role in the structure of the education system of Ukraine.

Conclusions. It was determined that the most priority area in the education satellite account system is the assessment of the effectiveness of financing of the education sector, since it is this area that provides the formation of an information base for making management decisions on the allocation of financial resources and increasing the effectiveness of educational policy. Prospects for further research are to deepen methodological approaches to assessing the effectiveness of education financing in the context of the digitalization of the Ukrainian economy.

Keywords: education satellite account, education financing, educational services, human capital, state financing.

Постановка проблеми У сучасних умовах відбувається трансформація системи освіти. В умовах глобалізації, цифрової трансформації економіки, посилення міжнародної конкуренції та переходу до економіки знань особливого значення набуває ефективне фінансове забезпечення освітньої сфери, що потребує комплексного аналізу джерел, структури та напрямів фінансування освіти в Україні. Важливим інструментом дослідження фінансування освіти є сателітний рахунок освіти, який дозволяє комплексно оцінити економічні аспекти функціонування освітньої сфери, проаналізувати діяльність провайдерів освітніх послуг, структуру фінансуючих організацій та функціональний розподіл витрат у сфері освіти. Використання даних сателітного рахунку забезпечує можливість отримання більш детальної та систематизованої інформації про масштаби фінансування освіти, що є необхідним для прийняття ефективних управлінських рішень та формування державної освітньої політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження у сфері фінансування освіти зосереджуються на висвітленні актуальних проблем фінансового забезпечення освітньої галузі та визначенні можливих напрямів їх розв'язання. Так, Карлін М., Проць Н., Проць В. [1] дослідили специфіку фінансування освіти в умовах воєнного стану, що супроводжувалася значними економічними та соціальними викликами, а також обумовлювала необхідність пошуку нових механізмів, форм і підходів до фінансового забезпечення функціонування та розвитку закладів освіти [1].

О. В. Куклін [2] провів аналіз основних проблем фінансування та функціонування закладів вищої освіти, наслідків руйнування освітньої інфраструктури. Також, у роботі визначено ключові виклики кадрового забезпечення, обґрунтовано необхідність модернізації та цифровізації освітньої системи [2].

У продовження цього напрямку, І. Биков [3] досліджував поточний процес фінансування інклюзивної освіти в Україні [3]. Тоцька О. Л. та Титаренко І. О. [4] у своїй роботі розглядають особливості фінансування освіти України з

бюджетів різних рівнів в умовах війни. Автори підкреслюють, що рекомендовано закладам освіти всіх рівнів здійснювати диверсифікацію джерел фінансування, а органам державної й місцевої влади – активно залучати кошти міжнародних організацій і благодійних фондів [4]. Н. Петруха, С. Петруха, В. Каращенко, В. Шуман, О. Птащенко [5] у своїй праці увагу зосередили на особливостях фінансування освіти та науки України в умовах воєнного стану, проаналізовано структуру державного та місцевого фінансування освітньої сфери, оцінено тенденції зміни бюджетних видатків на освіту й науку [5].

Особливе місце серед досліджень займають роботи, присвячені закордонному досвіду фінансування освіти. Зокрема, Т. Іванова [6] у статті досліджено динаміку видатків державного та місцевих бюджетів на фінансування освіти й науки, а також визначено основні причини зміни пріоритетів у фінансовому забезпеченні науково-освітньої сфери. Проаналізовано зарубіжний досвід фінансового забезпечення освіти та науки в країнах із високим рівнем інноваційного розвитку, зокрема в Ізраїлі, Швеції, США та Бельгії, і обґрунтовано необхідність адаптації їхніх механізмів ресурсного забезпечення до умов України в період воєнного стану. Також розглянуто перспективні напрями диверсифікації джерел фінансування освіти і науки в Україні [6]. Зазначені роботи підкреслюють важливість дослідження саме ресурсного забезпечення освіти.

Гладких Д. М та Малафеева К. Ю. [7] у своїй статті аналізують сучасний стан фінансування закладів вищої освіти в Україні та зарубіжний досвід у цій сфері. Проаналізовано основні моделі та інструменти фінансування закладів вищої освіти, що застосовуються у розвинених країнах, а також узагальнено пропозиції щодо вдосконалення механізму державного фінансування університетів в Україні [7]. Крищенко К. Є. [8] у статті розкриває сутність ДПП у сфері П(ПТ)О, детально розглянув механізми та форми такого партнерства, їх переваги й проблеми використання в сучасних умовах і нормативно-правовому полі України [8]. Детальні аспекти реформування у контексті фінансування

системи освіти досліджують Чуй І. Р., Павлюк Б. О. [9]. Автори розглядають систему реформування фінансування освіти, що має бути спрямована на забезпечення прозорості ринку освітніх послуг, розширення джерел фінансування через залучення інвестиційних і кредитних ресурсів, перехід від дотаційного підходу до інвестиційної моделі розвитку освіти [9]. Ю. Коваленко, Л. Харченко, С. Криниця, В. Хелемський [10] підкреслили джерела формування фінансових ресурсів закладів вищої освіти, а також визначено зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на фінансове забезпечення освітньої діяльності [10]. Білан А. [11] проаналізовано організаційно-економічні засади фінансування освітньої сфери в Україні [11]. Гапон В.В., Барабаш О.А. та Читаєва К.Г. [12] досліджували питання фінансування середньої освіти України [12]. Лукашенко Л. В. [13] приділив увагу питанням проблем та перспектив фінансування закладів загальної середньої освіти в умовах децентралізації [13].

Рамський А. Ю. [14] дослідив джерела фінансування державних середніх навчальних закладів, включаючи кошти з державного та місцевого бюджетів, надходження від надання оплачуваних освітніх та інших послуг, благодійної допомоги, грантів та інших джерел, не заборонених законом. Автор розглянув процедуру формування та розподілу освітньої субвенції з державного бюджету до місцевих бюджетів та аналізує динаміку освітньої субвенції [14]. Питання децентралізації фінансування середньої освіти досліджено Беневською Л. Я. [15], у роботі розглянуто напрями вдосконалення фінансування середньої освіти з місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації [15].

Узагальнюючи результати розглянутих наукових праць, можна зробити висновок, що наукові праці зосереджені на міжнародних підходах фінансування освіти та визначення проблемних аспектів фінансування освіти різних рівнів в Україні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженими залишаються питання аналізу фінансування освіти на основі даних сателітного

рахунку освіти, зокрема в частині оцінювання структури фінансуючих організацій, ролі провайдерів освітніх послуг та функціонального розподілу витрат у сфері освіти. Обмеженою також є кількість досліджень, присвячених напрямів розвитку фінансування освіти України в контексті сателітного рахунку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Метою статті є обґрунтування напрямів розвитку фінансування освіти України в контексті сателітного рахунку.

Матеріалами дослідження є: 1) статистичне та аналітичне фінансове забезпечення освіти в Україні за сателітним рахунком; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які провадять свої науково-практичні дослідження у сфері фінансування освіти різних рівнів.

Під час здійснення дослідження використано такі наукові методи: статистичного аналізу (для аналізу показників сателітного рахунку освіти в Україні); система підтримки прийняття рішень (для обґрунтування процесу вибору альтернативних інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу дослідження Дослідження розвитку фінансування освіти України в контексті сателітного рахунку є актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору, оскільки дозволяє оцінити сучасний стан фінансового забезпечення освітньої системи, виявити основні тенденції та проблеми її розвитку, а також сформулювати науково обґрунтовані підходи до підвищення ефективності фінансування освіти в Україні.

Офіційні статистичні дані за показниками сателітного рахунку освіти України, представлені на сайті Державної служби статистики України [16], наразі доступні лише до 2021 року, що обмежує можливість проведення комплексного аналізу тенденцій фінансування освіти в умовах воєнного стану.

Дані щодо сателітного рахунку освіти в Україні, провайдери (постачальники послуг) наведено в табл. 1.

Як видно з табл. 1, аналіз структури сателітного рахунку освіти в Україні

за провайдерами (постачальниками освітніх послуг) у 2015–2021 роках свідчить про стійке зростання фінансування всіх рівнів освіти, що відображає підвищення ролі освіти у формуванні людського капіталу та соціально-економічного розвитку держави.

Таблиця 1

Сателітний рахунок освіти в Україні, провайдери послуг

Розріз	Значення за роками, тис. грн.						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ЕР.3 Після середня, не вища освіта	7005050.4	7064247.7	9076805.3	11160730.2	11593520.5	12571850.7	15860466
ЕР.1.2 Початкова освіта	21370802.6	24622261.9	36262251.4	44798923.5	49454203.3	51263408.6	63457081.8
ЕР.5 Докторантура або її еквівалент	1933995.5	2267382	2743624.8	3446110.4	3545809.2	3218666.3	3844578.3
ЕР.2.2 Другий етап середньої освіти	8254227.8	8856726.4	12561180.6	12302882.2	17179694.2	18651649.3	18974695.9
ЕР.4 Вища освіта (короткий цикл, бакалаврат або його еквівалент, магістратура або її еквівалент)	46833653.3	50076559.9	54266742.2	61340811.4	69549919.4	71831481.3	84866357.4
ЕР.2.1 Перший етап середньої освіти	22826329	26108750.4	38847879.4	47881923.7	52916958.7	56972771.3	73101502.1
ЕР.1.1 Дошкільна освіта	18896869.8	20974611.7	29221765	33068638.5	37173421.6	38373500.9	49442940.1

Джерело: [16]

Динаміка показників демонструє нерівномірність розвитку окремих освітніх сегментів, оскільки найбільші обсяги фінансових ресурсів традиційно концентрувалися у сферах вищої, початкової та першого етапу середньої освіти,

тоді як післясередня освіта та докторантура характеризувалися значно меншими обсягами фінансування. Найбільшу частку у структурі сателітного рахунку освіти протягом усього досліджуваного періоду займала категорія EP.4 «Вища освіта (короткий цикл, бакалаврат або його еквівалент, магістратура або її еквівалент)», обсяг якої зріс із 46,8 млрд грн у 2015 році до 84,9 млрд грн у 2021 році, тобто майже у 1,8 рази.

Дані щодо сателітного рахунку освіти в Україні, фінансуючі організації, наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Сателітний рахунок освіти в Україні, фінансуючі організації

Розріз	Значення за роками, тис. грн.						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
EF.2.1 Приватні фірми та корпорації	929329.3	1044382.6	1156433.1	1437842	1594946	1434784.2	1727522.3
EF.2 Недержавний сектор	20942278	20468911.3	21484863.7	24594795.3	25002320.8	25640501.3	29368226.6
EF.1.2 Обласні бюджети/Місцевий уряд	76967544.1	86160215.5	125111964.2	151029810.1	170461155.1	180391059.3	223769488.9
EF.2.2 Домашні господарства	20012948.7	19424528.7	20328430.6	23156953.3	23407374.8	24205717.1	27640704.3
EF.1 Державний сектор	106178650.4	119501628.7	161495385	189405224.6	216411206.1	227242827.1	280179395
EF.1.1 Центральний уряд	29211106.3	33341413.2	36383420.8	38375414.5	45950051	46851767.8	56409906.1

Джерело: [16]

Як видно з табл. 2, аналіз сателітного рахунку освіти в Україні за фінансуючими організаціями свідчить про домінування державного сектору у фінансуванні освіти та про поступове зростання загального обсягу ресурсів, спрямованих на забезпечення функціонування освітньої системи. Найбільшу частку у структурі фінансування освіти займав державний сектор (EF.1), обсяг якого зріс із 106,2 млрд грн у 2015 році до 280,2 млрд грн у 2021 році.

Дані щодо сателітного рахунку освіти в Україні, функції освіти, наведено

в табл. 3.

Таблиця 3

Сателітний рахунок освіти в Україні, функції освіти

Розріз	Значення за роками, тис. грн.						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ЕС.2 Другорядна діяльність у межах закладів освіти	2144850 5.4	25866872	30164177. 4	3408422 9.6	3697895 3.2	28687301. 9	34959450. 1
ЕС.2.3 Адміністративні послуги/ Комунальні, фінансові, відрядження, будівництво та ремонт (капітальні витрати)	1319056 1.5	16961131. 9	20249805. 4	2300898 3.1	2456627 3.4	18921289. 4	23350020. 8
ЕС.2.2 Послуги харчування	8214269. 4	8848605.1	9851122.3	1100538 1.8	1233083 3.7	9189436.4	11388746
ЕС.1 Послуги у сфері освіти	9911306 8.6	10485050 5.2	14306618 9.2	1711205 91	1931321 40	21412041 7.7	26336973 8.5
ЕС.3.1, 3.2 Інвентар та обмундирування, транспортні послуги	2633182. 1	3069039.5	3640160.6	4390475. 4	5238657	5350266.9	5522385.9
ЕС.3 Другорядна діяльність, що пов'язана з навчанням	6559354. 4	9253162.8	9749882.1	8795199. 3	1130243 3.7	10075608. 8	11218433
ЕС.3.4 Фінансові послуги/ Трансфери населенню, стипендії, субсидії, поточні трансфери, капітальні трансфери	3312853. 3	5453903.5	5346754.3	4045544. 1	4654813. 4	3843336.4	4674379.4
ЕС.2.1 Медичні послуги	43674.5	57135	63249.7	69864.7	81846.1	576576.1	220683.3
ЕС.3.3 Підручники та	613319	730219.8	762967.2	359179.8	1408963. 3	882005.5	1021667.7

канцелярські товари							
---------------------	--	--	--	--	--	--	--

Джерело: [16]

Як видно з табл. 3, аналіз сателітного рахунку освіти в Україні за функціями освіти у 2015–2021 роках свідчить про суттєве зростання загального обсягу витрат на освітню сферу та про домінування безпосередніх освітніх послуг у структурі функціонального розподілу ресурсів. Найбільшу частку у структурі функцій освіти займала категорія ЕС.1 «Послуги у сфері освіти», обсяг якої зріс із 99,1 млрд грн у 2015 році до 263,4 млрд грн у 2021 році.

Отже, функціональна структура сателітного рахунку освіти України характеризувалася домінуванням безпосередніх освітніх послуг, які акумулювали основну частину фінансових ресурсів, тоді як другорядна діяльність забезпечувала підтримку освітнього процесу та соціальної інфраструктури освіти. Для якісного обґрунтування напрямів удосконалення системи аналізу та управління сателітним рахунком освіти в Україні проведено оцінювання із застосуванням системи підтримки прийняття рішень (надалі СППР) «Decision Making Helper».

У онлайн версії, тобто з максимальною кількістю – три критерії та три альтернативи. Рейтингову оцінку застосовано таким чином: від мінус п'ять «максимально несприятливий» до плюс п'ять «максимально сприятливий», 0 – нейтрально [17]. Оцінювання інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Оцінювання інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти

Критерії / альтернативи	Блок А	Блок В	Блок С
	Оцінювання ефективності державного та приватного фінансування освіти	Аналіз інвестицій у людський капітал через систему освіти	Моніторинг економічної результативності освітніх послуг
Економічна ефективність (+5)	+4	+3	+5
Соціальна цінність (+5)	+5	+4	+3

Практична ефективність (+5)	+5	+4	+5
-----------------------------	----	----	----

Джерело: власна розробка автора

Ґрунтуючись на наведених у табл. 5 даних, що визначені автором методом ранжування, занесено дані в СППР Decision Making Helper, що наведено на рис. 1.

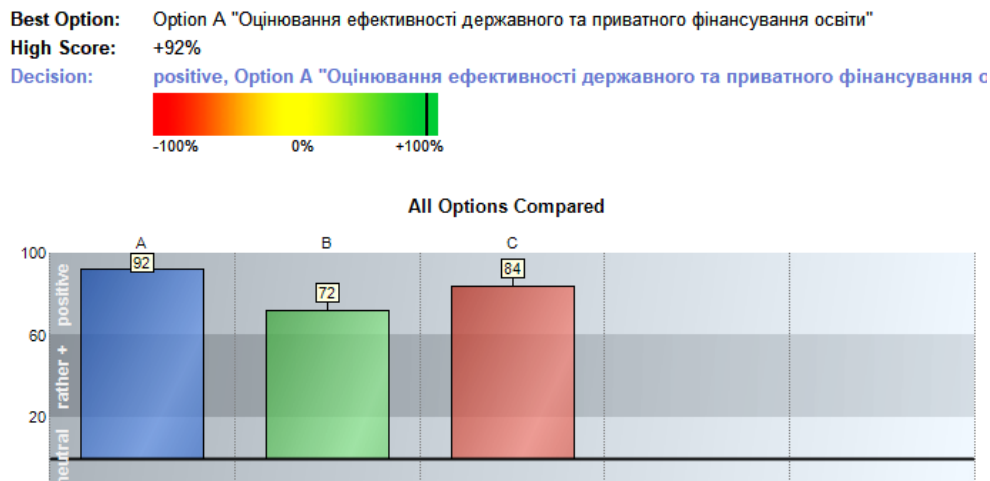

Рис. 1. Діалогове вікно СППР Decision Making Helper щодо оцінювання інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти

Джерело: побудовано автором за джерелом [17]

Як показано на рис. 1, за результатами порівняльного аналізу всіх альтернатив блок А отримав найвищі оцінки, продемонструвавши +92 % позитивного результату, що свідчить про їх найвищу ефективність серед досліджуваних напрямів фінансування освіти. Блок А продемонстрував високий рівень соціальної та практичної ефективності, тоді як блок С показав значну економічну та практичну результативність у процесі моніторингу економічної ефективності освітніх послуг та отримав +84 % рішення як позитивного. Водночас блок В отримав +72 %, що свідчить про його порівняно нижчий рівень ефективності через складність оцінювання довгострокових інвестицій у людський капітал через систему освіти.

Висновки. Здійснено аналіз даних щодо сателітного рахунку освіти в Україні, що свідчать про тенденцію до зростання фінансування освітньої сфери.

Отримані результати оцінювання інструментів забезпечення ефективного фінансування освіти свідчать про доцільність аналізу фінансового забезпечення освітньої сфери в контексті сателітного рахунку освіти. За результатами експертного ранжування та аналізу в СППР Decision Making Helper встановлено, що найбільш пріоритетним напрямом є блок А «Оцінювання ефективності державного та приватного фінансування освіти», який отримав найвищий інтегральний показник – 92 %. Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленні методичних підходів до оцінювання ефективності фінансування освіти в умовах цифровізації економіки України.

Список використаних джерел:

1. Карлін М., Проць Н., Проць В. Фінансування освіти України в умовах війни та відбудови. *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2025. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2025-01-89-96>.
2. Kuklin O. Economic situation and prospects for the development of higher education in Ukraine in the context of post-war recovery. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics"*, 2025. 12(1), P. 35-49. URL: <https://doi.org/10.52566/msu-econ1.2025.35>. (дата звернення: 02.05.2026).
3. Vykov I. Financing inclusive education in Ukraine. *Three Seas Economic Journal*. 2023. URL: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2023-2-1>. (дата звернення: 02.05.2026).
4. Тоцька О. Л., Титаренко І. О. Фінансування освіти України з бюджетів різних рівнів в умовах війни. *“Освітня аналітика України”*, 2023, 3(24), С. 34-44.
5. Petrukha N., Petrukha S., Karashchenko V., Shuman V., Ptashchenko O. Financing the education and research sector in times of war. *Revista Eduweb*, 2024, 18(4), 286-296.
6. Іванова Т. Наука й освіта в умовах війни: сучасний стан та перспективи інноваційного розвитку. *Ways to Improve Construction*

Efficiency. 2025. URL: [https://doi.org/10.32347/2707-501x.2025.55\(2\).277-288](https://doi.org/10.32347/2707-501x.2025.55(2).277-288) (дата звернення: 02.05.2026).

7. Гладких Д. М., Малафеева К. Ю. Ключові проблеми фінансування закладів вищої освіти в Україні та напрями їх вирішення. *Business Inform.* №8. С. 437-444. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-4-150-159>. (дата звернення: 02.05.2026).

8. Крищенко К. Є. Державно-приватне партнерство як інструмент позабюджетного фінансування професійної (професійно-технічної) освіти України. *Educational Analytics of Ukraine*. 2024. URL: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-5-149-159>. (дата звернення: 02.05.2026).

9. Чуй І. Р., Павлюк Б. О. Удосконалення фінансування системи освіти в Україні як передумова успішного реформування. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2024. № 74. С. 65–73.

10. Kovalenko Y., Kharchenko L., Krynytsia S., Khelemskyi V. Adaptive-selective type of financing of higher education institutions in overcoming sustainable development disparities. *Social Development: Economic and Legal Issues*. 2025. URL: <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.10.17>. (дата звернення: 02.05.2026).

11. Білан А. Практичні аспекти удосконалення механізму фінансування освітніх послуг як складової стратегічного напрямку соціально-економічного розвитку освітньої сфери. *Herald UNU. International Economic Relations And World Economy*. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-47-24>. (дата звернення: 02.05.2026).

12. Гапон В.В., Барабаш О.А., Читаєва К.Г. Вплив євроінтеграційних процесів на перспективи реформування фінансової системи у сфері загальної середньої освіти України. *Освітня аналітика України*. 2022. Вип. 4. С. 98–117.

13. Лукашенко Л. В. Фінансування закладів загальної середньої освіти в умовах децентралізації: проблеми та перспективи розвитку. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2021. Вип. 3(83). С. 67–71.

14. Рамський А.Ю. Фінансування закладів загальної середньої освіти:

сучасний стан, проблеми та перспективи. *Український журнал прикладної економіки та права*. 2023. Том 8. № 2. С. 236–240.

15. Беновська Л. Я. Напрями вдосконалення фінансування середньої освіти з місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 3(125). С. 32–36.

16. Сателітний рахунок освіти в Україні. URL: <https://stat.gov.ua/uk/explorer> (дата звернення: 02.05.2026).

17. Decision Making Helper. URL: <https://www.infonautics-software.ch/decisionmakinghelper> (дата звернення: 02.05.2026).